

Informatie voor patiënten/ nabestaanden

Mijn naaste is overleden, wat nu?

Uw arts heeft u aangeboden een obductie te laten verrichten op uw dierbare. Maar, waarom doen we dit onderzoek? Wat houdt een obductie eigenlijk in en wat gebeurt er daarna? In het onderstaande stuk proberen we op deze en andere vragen een duidelijk antwoord te geven.

Wat is een obductie?

Een obductie is een uitgebreid uitwendig en inwendig onderzoek, waarbij het gehele lichaam van de 'patiënt' wordt onderzocht door een patholoog. Dit is een arts gespecialiseerd in deze vorm van onderzoek. Een obductie wordt ook wel sectie of autopsie genoemd. Het is te vergelijken met een grote operatie.

Een arts moet voor een obductie altijd toestemming vragen aan de nabestaanden.

Waarom is obductie wenselijk of nodig?

- Achterhalen van de doodsoorzaak. Dit is niet altijd duidelijk. Ook bij patiënten waar de doodsoorzaak duidelijk lijkt, kunnen zich zaken voordoen die niemand had verwacht.
- Erfelijke ziekten opsporen die voor familie/bloedverwanten van belang kunnen zijn.
- Onderzoek naar het beloop van een ziekte.
- Nagaan of een bepaalde medische behandeling juist is geweest. Dit helpt artsen om kritisch te kijken naar de ingestelde behandeling.
- Belangrijk voor wetenschap en medisch onderwijs. Veel informatie over ziekten is verkregen door studies van obductiemateriaal.
- Als u zelf vragen heeft over het overlijden en/of ziekte van uw naaste, dan kunt u dit altijd bespreken met de arts. Hij/zij kan met de patholoog bespreken of uw vragen met een obductie beantwoord kunnen worden.

Wat gebeurt er bij een obductie?

De patholoog begint met uitgebreid uitwendig onderzoek, de uitwendige schouw. Hierna wordt het lichaam geopend volgens de Y-incisie (figuur 1). Alle organen worden gewogen en onderzocht. Van ieder orgaan wordt een klein weefselstukje van ca. 1 bij 1 cm uitgenomen voor microscopisch onderzoek. Alle organen en weefsels worden na de beoordeling teruggeplaatst in het lichaam. De wond wordt met hechtingen gesloten. Het lichaam wordt gewassen en vervolgens worden pleisters over de hechtingen geplakt.

Wat gebeurt er bij een hersenobductie?

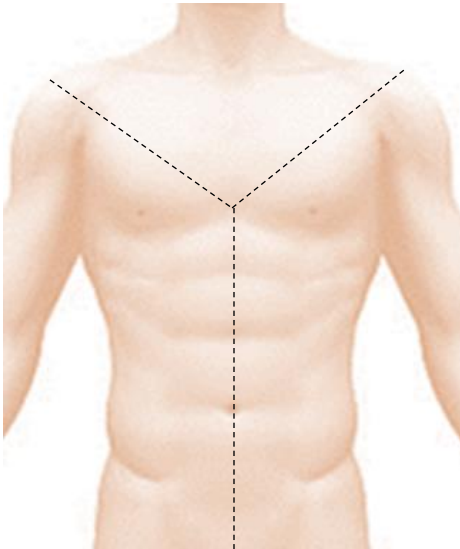
Bij de algemene schouw (zie hierboven) wordt het hoofd aan de buitenzijde bekeken. De hoofdhuid wordt op het achterhoofd geopend (figuur 2). Er wordt ruimte gemaakt om de hersenen uit te nemen. De hersenen worden op het oog beoordeeld en dan tijdelijk opgeslagen. Materiaal verzamelen voor microscopisch onderzoek kan bij de hersenen pas na enkele weken plaatsvinden. De hersenen moeten eerst goed fixeren in formaline ('sterk water'). De hersenen worden na de obductie dus NIET teruggeplaatst in het lichaam. Na uitname van de hersenen wordt de schedel gesloten en wordt de hoofdhuid met hechtingen dichtgemaakt. Het hoofd wordt hierna gewassen.

Wel of niet opbaren?

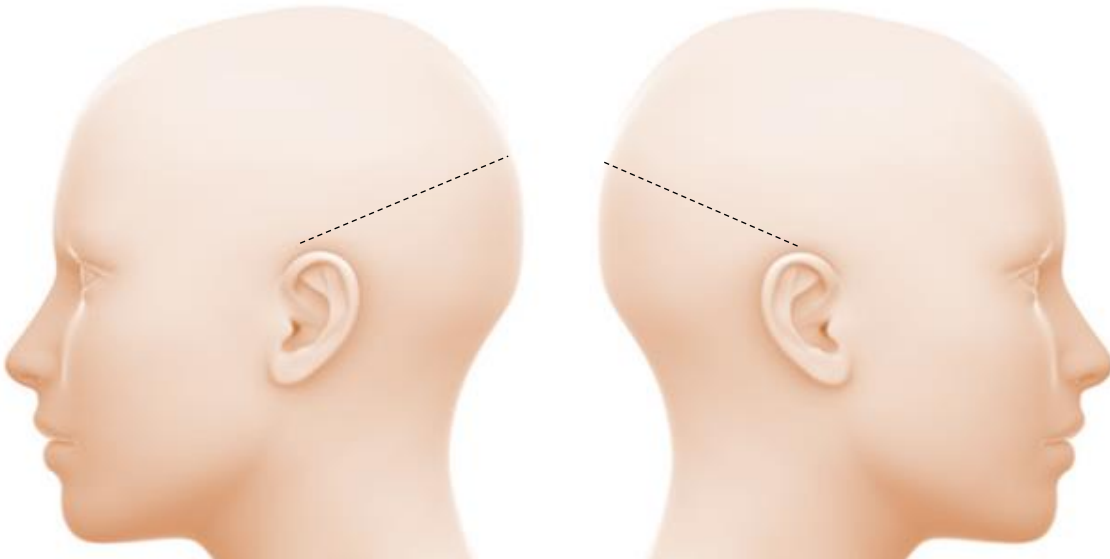
Na een obductie kan een lichaam zonder problemen worden opgebaard. De hechtingen op het lichaam zijn bij standaard kleding niet zichtbaar. De hechting op het achterhoofd is goed te bedekken met haar en is dan al niet meer zichtbaar. Ook ligt het hoofd in de kist op een kussentje en is hierdoor zelfs bij heel kort haar of een kale schedel het litteken niet of nauwelijks zichtbaar.

Krijg ik de informatie van het onderzoek?

De bevindingen van het onderzoek worden met u nabesproken door de behandelend specialist of de huisarts. Het schriftelijke verslag van de obductie is eigendom van de overledene en mag daarom niet zomaar met de nabestaanden worden gedeeld. Medische gegevens van iemand blijven ook na het overlijden vallen onder het beroepsgeheim.

Figuur 1: Y-incisie (stippellijn)

Figuur 2: Incisie schedelsectie (stippellijn)